

Sayı: 25027669-010.06-158618
Konu: Koruyucu Aile Hizmetine İlişkin İşlemler

28/10/2015

GENELGE
(2015/...06.....)

Koruyucu Aile Hizmeti 14.12.2012 tarih ve 28497 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Koruyucu Aile Yönetmeliğine uygun olarak yürütülmektedir.

Koruyucu Aile Hizmeti kapsamında Genel Müdürlüğümüzce İl Müdürlüklerine verilen bazı görüşler ve talimat yazıları birleştirilerek, ülke genelinde uygulama birliğinin sağlanması amacıyla bazı hususlara açıklık getirilmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

A) Koruyucu Aile Hizmetinin İşleyişine İlişkin Genel Esaslar

1- Koruyucu Aile Hizmetinin il müdürlüklerinde kurulan Koruyucu Aile Birimlerindeki sosyal çalışma görevlileri tarafından yürütülmesi, başvuru aşamasından sonuçlanıncaya kadar aynı sosyal çalışma görevlisi tarafından takibinin yapılması, makul bir gerekçe veya zorunlu haller dışında kesinlikle yer değişikliğinin yapılmaması, kurum içindeki tayin durumlarında ise yine Koruyucu Aile Hizmeti alanında görevlendirilmesi,

2- Koruyucu Aile Biriminde tercihen temel aile eğitimlerinin yanı sıra Koruyucu Aile Birinci ve İkinci Kademe Modülleri kapsamında uygulayıcı eğitimi almış olan sosyal çalışma görevlilerinin görevlendirilmesi,

3- Yönetmelikte belirtilen “yirmi vaka” ifadesi ile koruyucu aile yanındaki çocuk sayısının esas alınması,

4- Kuruluşlarda kayıtlı olan koruyucu aile yanındaki çocukların dosyalarının il müdürlüklerine gönderilmesi,

5- Daha önce elektronik ortamda örneği gönderilmiş olan ve ekte yer alan Koruyucu Aile ve Çocuk Kütük Kayıt Defteri'ne koruyucu aile yanındaki her çocuğun kaydının il müdürlüğünce ayrı bir şekilde yapılması ve Koruyucu Aile ve Çocuk Kütük Kayıt Defteri'nin yıl sonunda dökümü alınıp onaylanarak dosyalanması,

6- Koruyucu ailelerin seçiminde belgelendirilen gelirin esas alınması ve ikamet edilen ilin yaşam standardına göre değerlendirilmesi,

7- Adli Sicil Belgelerinde “resmi kuruma verilmek üzere” ifadesinin bulunması gerekliliğine dikkat edilmesi,

8- Koruyucu ailelere belgelerini tamamlamaları için verilen sürenin, makul mazeretin varsa belgeleriyle birlikte yazılı olarak bildirilmesi halinde sağlık raporu ya da görevlendirme gibi durumlara ilişkin belgelerde belirtilen sürenin Komisyon Kararı ile bir defaya mahsus

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

olmak üzere kabul edilmesi, diğer durumlarda en fazla bir ay süre uzatımına gidilmesi hususunun değerlendirilmesi,

9- Belge teslim tarihi esas alınarak sırada bekleyen koruyucu ailelere ilişkin kayıtların ekte yer alan Sırada Bekleyen Koruyucu Aileler Kayıt Defteri örneğine uygun olarak tutulması,

10- Hizmet kapsamında koruyucu aile yanına ikinci/üçüncü çocuk yerleştirildiğinde, Yönetmelik kapsamında yenilenmesi gereken belgelerin süresi de dikkate alınarak mevcut durumun yeniden değerlendirilmesi, yerleştirilecek her çocuk için ayrı bir vaka dosyası açılması, çocuklara ait dosyaların koruyucu aile için açılacak klasörde bir arada tutulması,

11- Yanına çocuk yerleştirilen koruyucu ailelere her çocuk için ayrı Koruyucu Aile Kimlik Kartı verilmesi, kimlik kartlarının, il müdürlüklerince Yönetim Bilgi Sistemi (YBS)'nde oluşturularak koruyucu ailelere imza karşılığı teslim edilmesi ve kayıtlarının ayrı bir defterde tutulması,

12- Koruyucu aile yanındaki çocuğun bakım tedbiri kararı gereği Koruyucu Aile Hizmetinin başlatıldığına, uygulama planına ve oluşan değişiklikler ile hizmetin sonlandırıldığına ilişkin konularda bekletilmeksizin ilgili mahkemeye bilgi verilmesi,

13- Çocuk Hakları Sözleşmesi kapsamında çocuğun, hizmetten yararlandırılması başta olmak üzere süreçte kendisini etkileyecek durum değişikliklerinde bilgilendirilmesi ve görüşünün alınması,

14- Korunma altına alınan çocukların kuruluşa kabul edilme aşamasında ve koruyucu aile yanına yerleştirilebilecek olduğu il müdürlüğüne bildirilen çocukların öz ailelerine, Koruyucu Aile Hizmeti hakkında ve çocuklarının bu hizmetten yararlandırılacağına dair bilgi verilmesi, ancak bu konunun öz ailelerden izin alınacağı yönünde değerlendirilmemesi,

15- Çocukların öncelikle Akraba ve Yakın Çevre Koruyucu Aile Modelinden yararlandırılması, bu durumdaki çocuklar için koruyucu ailenin sıra listesine alınmaksızın işlemlerin yapılması,

16- Koruyucu Aile Hizmetinden yararlandırılması planlanan çocukların öncelikle öz aile ve kardeşlerinin bulunduğu, ziyaret eden/izinli alan akrabalarının yaşadığı il içinde koruyucu aile yanına yerleştirilmesi,

17- Koruyucu aileye çocuk önerilmesi işlem sürecinde adres ve/veya telefon değişikliğini bildirmemesi nedeniyle ulaşılamayan koruyucu ailenin dosyasının işlem den kaldırılması için ilgili sosyal çalışma görevlisi ve Koruyucu Aile Birim Sorumlusu ile ilgili İl Müdür Yardımcısı veya İl Müdürünün imzalarının bulunduğu tutanağın dosyaya konulması,

18- Toplam Kalite Yönetimi sisteminde bulunan dokümanların revizyon tarihleri de dikkate alınarak, mevzuatta belirtilen kapsamda kullanılması, dosyalanması ve gönderilmesi hususlarına özen gösterilmesi,

19- Çocuğun koruyucu aile yanına yerleştirilmesine ve nakline yönelik işlemlerin, çocuğun kayıtlı olduğu il müdürlüğünce yapılması,

20- Başvurusu kabul edilenler hakkında yapılacak sosyal incelemede, CH-FR-31 Koruyucu Aile Sosyal İnceleme Raporu Anahattı'nın rehber olarak kullanılması, vakaya özel olarak tespit edilen durumlara ilişkin detaylı bilgilere de yer verilmesi ve kanaat oluşturulurken; ailenin bütün üyelerinin koruyucu aile olmak konusunda hemfikir olma, tek

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

ebeveyn olanların akraba ya da yakın çevre ilişkilerinde eksik olan diğer ebeveynin yoksunluğunu çocuğa hissettirmeyecek ilişkilere sahip olma, koruyucu aile adaylarının çocuğa yeteri kadar zaman ayırma, çocuğun öz ailesine dönüşüne veya diğer kalıcı bakım modellerine geçişine olumlu bakma ve kurumla işbirliğine, mesleki yönlendirmelere yatkın olup olmama davranışı hususlarındaki değerlendirmenin, ibraz edilen bilgi ve belgeler ile uyumluluğa da dikkat edilerek yapılması,

21- Sosyal inceleme sürecinde olumlu kanaat oluşturulabilmesi için üç hafta ile bir ay aralıklarla en az beş görüşme yapıldıktan sonra sosyal inceleme raporunun hazırlanması,

22- Sosyal inceleme sonucu müracaatı uygun bulunan kişinin/ailenin Koruyucu Aile Yönetmeliğinde belirtilen Koruyucu Aile Hizmet Modellerinden hangisine uygun bakım vereceğinin belirlenmesi ve Komisyon Kararında belirtilmesi,

23- Koruyucu aile adayının değerlendirilmesi sonucunda aile yanına yerleştirilmesinde güçlükler yaşanan engelli ve diğer sorunları bulunan çocuklara uygun yaklaşım ve ortam sağlayabileceği kanaati oluşması halinde kendilerine bu gruptaki çocuklar hakkında bilgi verilmesi,

gerekmektedir.

B) Koruyucu Aile Komisyonu ve Koruyucu Aile Statüsüne İlişkin Hususlar

1- Koruyucu Aile Komisyonunun Valilik Onayı ile oluşturulması ve üyelerinin görev değişikliği halinde bu Onayın yenilenmesi, hizmete özel bir ihtisas komisyonu olduğundan Koruyucu Aile Biriminde vakadan sorumlu sosyal çalışma görevlisinin mutlaka bulunması,

2- Komisyonunda, Yönetmelik kapsamında yer alan konular hakkında her vakaya özel olarak alınan kararların birer örneklerinin vaka dosyalarında da bulundurulması,

3- Koruyucu aile olması uygun bulunan kişilere/ailelere Komisyon Kararı ile “Koruyucu Aile Statüsü”nün verilmesi ve Yönetmelik gereği “Koruyucu Aile Belgesi”nin düzenlenmesi,

4- Koruyucu aile adayına Koruyucu Aile Statüsü verilmesi, yanına çocuk yerleştirilmesi işleminden bağımsız olduğundan Koruyucu Aile Statüsü verilerek sıraya alınan kişiler/aileler için çocuk ile eşleşme/yerleştirme işleminin ikinci bir Komisyon Kararı alınarak yapılması,

5- Koruyucu Aile Statüsü hakkında karar vermek üzere toplanan Komisyonunda, vaka dosyası içeriğinin mevzuata uygunluğunun değerlendirilmesi ve eksiklikler bulunması halinde süre tanınması, tüm belge ve bilgilerin tamamlanması ardından konunun yeni bir toplantıda görüşülmesi,

6- Eşleşmeyi değerlendirmek ve yerleştirme işlemine karar vermek üzere yapılan Koruyucu Aile Komisyon Toplantısında, öncelikle eşleşme hususunda gerekli çalışmaların yapılmış olmasına, koruyucu aile adayının kapasitesi, çocuğun gereksinimlerini karşılama yeterliliği ve çocuk için bulunduğu kuruluş tarafından hazırlanan uygulama planı da dikkate alınarak, ilgili sosyal çalışma görevlisi ve komisyon tarafından değerlendirilip Koruyucu Aile Komisyon Toplantısı Tutanağı CH-FR-57 Nolu forma bu doğrultuda kayıt yapılması,

7- Koruyucu aile adaylarının ve yanında çocuk bulunan koruyucu ailelerin ibraz ettikleri adli sicil belgelerinde silinmiş de olsa suça ilişkin kayıtlar ve/veya doktor raporunda

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

sağlık durumuna ilişkin tanımlar bulunması halinde öncelikle CH-FR-31 Koruyucu Aile Sosyal İnceleme Raporu Anahattı'nda Sabıka/Sağlık Durumları başlığı altında yer alan bilgiler çerçevesinde sorumlu sosyal çalışma görevlisi tarafından hazırlanan raporun, geciktirilmeksizin Komisyona iletilmesi, Koruyucu Aile Statüsü hakkında Komisyon tarafından en fazla onbeş gün içinde karar verilmesi,
gerekmektedir.

C) Çocuğun Koruyucu Aile ile Eşleştirilmesi ve Aile Yanına Yerleştirilmesi Sürecinde Dikkat Edilecek Hususlar

- 1- Eğitime devam eden çocukların okul dönemleri de dikkate alınarak eşleştirme, uyum ve yerleştirme süreçlerinin planlanması,
- 2- Koruyucu Aile Biriminde vakadan sorumlu sosyal çalışma görevlisinin çocuğu tanımak ve güven bağı oluşturmak amacıyla kuruluş ziyaretleri yapması, kuruluştaki meslek elemanı ve grup sorumlusu ile koordineli çalışması, çocuğun koruyucu aile ile tanıştırılması aşamasında da sorumlu sosyal çalışma görevlisinin hazır bulunması,
- 3- Koruyucu aile olan eşler ile koruyucu aile ve çocuk arasındaki yaş farklarının, koruyucu ailenin birlikte yaşadığı diğer aile bireylerinin sayısının, kendi çocukları ve diğer yakınlarının olması halinde bu kişilerin cinsiyet, yaş, sağlık, davranış ve yaşantı özelliklerinin dikkate alınması,
- 4- Çocuğa, eşleştirildiği koruyucu aile hakkında aktarılması uygun bulunan genel bilgilerin, Koruyucu Aile Biriminde bu vaka ile görevlendirilen sosyal çalışma görevlisi tarafından çocukta beklenti oluşturmamaya özen gösterilerek verilmesi,
- 5- Yerleştirilecek çocuğun sağlık kontrollerinin yaptırılması, fiziksel, zihinsel ve psikososyal durumunun değerlendirilmesi, yerleştirileceği koruyucu ailede hepatit taşıyıcısı olması halinde çocuğun da aşısının yaptırılması ve koruyucu antikor titresi oluşmadan bu aile yanına yerleştirilmemesi, İlk ölçümde yeterli antikor titresi oluşmayan çocuklar bekletilmeden taşıyıcı olmayan sıradaki aileye önerilmesi,
- 6- Çocuğun varsa kuruluştaki kardeşlerinin hizmet ile ilgili bilgilendirilmesi, bundan sonra görüşmelerinin ne şekilde olacağını açıklanması,
- 7- Koruyucu aile ile tanıştırılması planlanan çocuğun dosyasının koruyucu aileye kesinlikle verilmemesi, gizlilik ilkesi dikkate alınarak çocuğun öz ailesi hakkındaki ve korunma altına alınmasına ilişkin genel bilgiler ile fiziksel özellikleri, alışkanlıkları, psikososyal durumu ve davranış özellikleri hakkında koruyucu ailenin bilgilendirilmesi,
- 8- Çocuk ve koruyucu ailenin kuruluştaki birlikte zaman geçirdikleri sürece ilişkin gözlemlerin ilgili meslek elemanınca raporlanarak Koruyucu Aile Birimi ile paylaşılması,
- 9- Uyum sürecinin değerlendirilmesi ve kanaat oluşturulması kapsamında çocuğun ve ailenin de fikrinin alınması, istekliliklerinin değerlendirilmesi, gerekmektedir.

C) Çocuğun Bulunduğu İl Dışında Bir Koruyucu Aile Yanına Yerleştirilmesine İlişkin Hususlar

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

1- Koruyucu aile yanına yerleştirilecek çocukların öz aileleri ile iletişimlerinin devamlılığının sağlanabilmesi için korunma altında buldukları illerin bu amaç dışında değiştirilmemesi,

2- Bulunduğu il içinde yerleştirilebileceği uygun koruyucu aile bulunmayan ve başka bir ilde yerleştirilmesi açısından aşağıda belirtilen şartları taşıyan çocukların, başka bir ilde sırada bulunan koruyucu aile ile eşleştirilebilmesi için eksiksiz ve açıklamalı olarak doldurulan, ilgili belgelerin de eklendiği İl Dışındaki Koruyucu Aile Yanına Yerleştirilebilecek Çocuklara İlişkin Bilgiler başlıklı CH-FR-59 nolu formun ve koruyucu ailesi olmak isteyen akrabası/tanıdığı farklı ilde bulunan çocuklar için de, ailenin dosyasının ve çocuk hakkındaki kapsamlı sosyal inceleme raporunun değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilmesi, vakanın ve ilgili yazışmaların il müdürlükleri Koruyucu Aile Birimleri tarafından takip edilmesi gerekmekte olup Genel Müdürlüğün uygun görüşünün bulunması halinde aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilerek işlem yapılması,

a) Çocuğun bulunduğu il müdürlüğünce hazırlanacak sosyal inceleme raporunun mutlaka çocukla görüşülüp, gerekli mesleki çalışma süreci gerçekleştirilerek,

planlanan yerleştirmenin uygunluğu hakkında tereddüte mahal bırakmayacak şekilde çocuğun il dışına gitmesi durumundan ne şekilde etkileneceği esastaki konuları içermesine dikkat edilmesi,

b) İl müdürlükleri arasında koordinasyon kurularak çocuk ve koruyucu ailenin tanıştırılması sürecinde, Koruyucu Aile Biriminden ilgili sosyal çalışma görevlisinin bulunması ve süreci yönetmesinin sağlanması,

c) Çocuk ve koruyucu ailenin uyum sürecindeki görüşmeleri sırasında ve sonrasında yaşadıkları etkiler hakkında her iki il müdürlüğünce gerekli gözlem ve görüşmelerin yapılarak durum hakkında diğer il müdürlüğünün bilgilendirilmesi,

ç) Her iki il müdürlüğü tarafından sözleşme imzalanması yönünde kanaat oluşması halinde, çocuğun uyum sürecinde izinli olarak koruyucu aile yanında bulunduğu durumlarda naklinin, il müdürlükleri arasında koordinasyon kurularak yapılmasını takiben Koruyucu Aile Sözleşmesinin imzalanması,

d) Koruyucu aile ve çocuğun tanışma/uyum sürecinde koruyucu ailenin çocuğu ya da çocuğun koruyucu aileyi istememesi nedeniyle sürecin yerleştirme ile sonuçlanmaması halinde durumun ilgili il müdürlüğüne bildirilmesi,

gerekmektedir.

D) İzlemelere İlişkin Dikkat Edilecek Hususlar

1- Koruyucu Aile Birimi tarafından her çocuk için gerçekleştirilecek faaliyetleri içeren izleme uygulama planı hazırlanması ve sürecin vakadan sorumlu sosyal çalışma görevlisi tarafından takibinin yapılması,

2- Koruyucu Aile Biriminde çalışan sosyal çalışma görevlilerinin resmi iletişim bilgilerinin, acil durumlar hariç, aranabileceği uygun gün ve saatler belirtilerek, hizmetten faydalanan çocuk ve koruyucu aileye uyum sürecinden itibaren verilmesi,

3-İzlemelerde koruyucu aile ve çocukla ayrı görüşmelerin de yapılması, okula/kreşe giden çocukların özellikle rehber öğretmenleri, sınıf öğretmenleri ve okul yönetimi ile iletişim

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

halinde olunması, çocuğun fiziksel, zihinsel, psiko-sosyal gelişiminin takip edilmesi, gerekli durumlarda Aile Hekimliği, Rehberlik Araştırma Merkezi (RAM) gibi kurumlarla iletişim kurulması,

4- Öz aile ile hizmetten yararlandırılan çocuğun görüştürülmesinde sakınca bulunmuyorsa, öz aileden çocuklarını görmek istedikleri tarihleri bildirmelerinin yazılı olarak istenilmesi,

5- Kurulusta ya da başka koruyucu aile yanındaki kardeşlerin görüşmelerinin yeterli zaman öncesinde planlanması, kuruluş ortamında yapılacak görüşmelerin hafta sonu yapılması halinde kuruluşa önceden haber verilmesi ve bir meslek elemanının hafta sonu mesaisi kadar hafta içindeki mesaisinden idari izinli sayılmak üzere hazır bulunması, kardeşlerin görüştürülmesi sonrasında koruyucu aile tarafından aynı gün doldurulan kayıt ve gözlem formlarının çocuğun koruyucu aile dosyasında saklanmak üzere il müdürlüğüne teslim edilmesinin sağlanması,

6- Çocuğun öz aile görüşmelerinden olumsuz etkilenmemesi için bu görüşmeler gerçekleşmeden önce öz ailelere, hizmetin amacı ve süreci hakkında bilgi verilmesi, öz aile/kardeş görüşmelerinin etkileri hakkında olumlu kanaat oluşuncaya kadar sosyal çalışma görevlisi gözetiminde yapılması, olumsuz tutum ve davranışların gözlenmesi halinde hemen gerekli müdahale ve mesleki çalışmanın yapılması,

7- Çocuğun öz ailesinin farklı bir ilde olması halinde görüşme tarihlerinin her iki ilin koordinasyonunda en az bir ay önceden belirlenmesi ve görüşme ortamının hazırlanması, gerekli durumlarda çocuğa refakat edilmesi,

8- Öz ailenin çocuğunu izinli alma talebi varsa koşulların ihmal, istismar veya kötü muamele görmesi gibi riskler başta olmak üzere değerlendirilmesi, olumlu kanaat oluşur ise izinli verilecek tarih ve sürelerinin belirlenmesinde çocukların okul durumunun ve sosyal yaşantısının göz önüne alınması, izin dönüşünde çocukla görüşme yapılması,

9- Öz ebeveynler/kardeşler ve bu kişiler dışındaki akrabalar ile çocuğun korunma altına alınmadan önce tanıdığı ya da önceki koruyucu ailesi gibi yakın çevresi ile yapılan görüşmeler sonrasında; birbirlerine karşı tutumları, neler konuşulduğu, çocuğun görüşme sürecinden nasıl etkilendiği ve görüşmeler cezaevinde yapılıyor ise çocuğun yararına olup olmadığı gibi konular başta olmak üzere tespit edilen durumların detaylı olarak değerlendirilmesi,

10- Koruyucu ailenin yanındaki çocukla birlikte il dışı seyahat süresinin bir ayı aşması durumunda gidilen yer il müdürlüğüne koruyucu ailenin iletişim bilgileri verilerek hizmet sürecinin takibinin sağlanması,

11- Hafta sonu için ya da plansız bir şekilde oluşan kısa süreli il dışına çıkışlarda Koruyucu Aile İzleme Süreci Telefonla Görüşme Tutanağı CH-FR- 42 nolu formun doldurularak dosyada saklanması,

gerekmektedir.

E) Hizmetin Sonlandırılması ve Statü İptaline İlişkin Hususlar

1- Hizmetin sonlandırılmasının çocuğun korunması için acil olarak gerçekleştirilmesinin gerekli olduğu haller dışında;

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

a) Ayrılık sürecinin başlatılmasına dair Komisyon Kararı alınarak, koruyucu ailenin süreçte işbirliği yapacağı hususlar ile ilgili olarak TKY sisteminde bulunan CH-DD-11 içerisinde yer alan açıklamalar kapsamında bilgilendirilmesi ve çocukla yapılacak görüşmeler ve mesleki çalışmalar ile ayrılık sürecine hazır hale getirilmesi,

b) Ayrılık süreci tamamlandığında hizmetin sonlandırılmasına ilişkin Komisyon Kararı alınması, çocuğun teslim alınmasını takiben sonlandırma formunun doldurularak Genel Müdürlüğe gönderilmesi ve YBS'ye işlenmesi aşamalarına önem verilmesi,

2- Hizmetin sonlandırıldığı her durumun, statü iptalini gerektirmediğine dikkat edilmesi,

3-Hizmetin sonlandırılmasının acilen olması gerektiği durumlarda ise Koruyucu Aile Birimi tarafından çocukla bir ön görüşme yapılması ve çocuğa gereken desteğin verilmesi,

4- Yönetmeliğin statü iptaline ilişkin hükümlerinde belirtilen hususların tespiti halinde sırada bekleme sürecindeki koruyucu aile için de gerekli işlemlerin başlatılması, gerekmektedir.

F) Koruyucu Aile Eğitimlerine İlişkin Hususlar

1- Koruyucu Aile Birinci/İkinci Kademe Eğitimlerinin planlanmasında il müdürlüğünce gerekli koşulların sağlanması, "Kullanım Kılavuzu"nda belirtilen şekilde düzenleme yapılması, modül içeriklerinin yazıldığı şekilde ve "Uygulayıcı Eğitimi"ne katılarak "Katılım Belgesi" alan sosyal çalışma görevlisi tarafından uygulanması,

2- Uzmanlaşmış Koruyucu Aile Modeli için Yönetmelikte belirtilen "lisans eğitimi" ifadesinin, çocuğun rehabilite olmasına katkı sağlayacak bilgileri içeren lisans bölümlerini ifade ettiğinin göz önünde bulundurulması,

3- Koruyucu ailelere uygulanan eğitime ve bu sürece ilişkin olarak eğitimin tarihleri, süresi, yapıldığı yer, kim tarafından verildiği, uygulanan modüller ile katılımcıların isimleri, eğitim sonucunda verilen konuların yarar sağlama düzeyi ve uygulanışında tespit edilerek revizyon gerektiren konular hakkındaki değerlendirme hususlarını içeren bilgi ve belgelerin Genel Müdürlüğe gönderilmesi,

gerekmektedir.

G) Sivil Toplum Kuruluşları ile Yapılacak İşbirliği Çalışmalarında Dikkat Edilecek Hususlar

1- Koruyucu aile derneklerinin işbirliği taleplerinin değerlendirilmesinde öncelikle protokoller ile sorumluluk, yükümlülük, sınırların, protokol iptaline neden olacak hususların belirlenmesi ve protokolde yer almasının sağlanması, protokollerin Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün görüşü alındıktan sonra işleme konulması,

2- Dernekler ile yapılacak işbirliği çalışmalarında koruyucu aile ve çocuklara ilişkin bilgi ve belgelerin gizlilik ilkesi kapsamında olduğunun göz önünde bulundurulması,

gerekmektedir.

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Ğ) Koruyucu Aile Hizmetine İlişkin Diğer Hususlar

1- Çocuğun, psikolojik, sosyal ve gelişim özelliklerine uygun yaklaşım gösterebilecek ve belirtilen kapsamdaki özel ihtiyaçlarına destekleyici ortam oluşturabilecek durumdaki koruyucu aile ile eşleştirilmesi esastır. Ancak, benzer durumda birden fazla ailenin olması halinde, eşleştirme yapılmasına dair asgari hususların koruyucu ailelerin mevcut durumuyla birlikte değerlendirilmesi sonrasında sıra listesine dikkat edilmesi,

2- Korunma altına alınması uygun bulunan çocukların en kısa sürede uygun hizmet modelinden yararlandırılması amacıyla;

a) Sosyal inceleme raporunda çocuğun Koruyucu Aile Hizmetinden yararlandırılmasına ilişkin mutlak surette değerlendirme yapılarak kuruluş bakımına alınmadan öncelikle aile yanında bakıma yönelik hizmetlerden yararlandırılmaları yoluna gidilmesi,

Akrabası/yakınları tarafından bakımı üstlenilmiş olan çocukların “korunmaya muhtaç/ihtiyacı olan çocuk” kapsamında değerlendirilmeleri halinde ilgili mahkemeden korunma kararı/bakım tedbiri talep edilerek kuruluş bakımına alınmaksızın Koruyucu Aile Hizmetinden yararlandırılabilirliği,

b) Koruyucu aile yanına yerleştirilmesi uygun görülen çocuğun bulunduğu kuruluş tarafından bilgi alınması sürecinde, Toplam Kalite Yönetimi sisteminde yayımlanan CH-FR-58 Kuruluşta Bulunan Çocuklara İlişkin Bilgiler formunun kullanılması için gerekli bilgilendirmenin yapılması,

c) Evlat Edinme Hizmetinden yararlandırılabilir çocukların Koruyucu Aile Hizmeti kapsamında aile yanına yerleştirilmemesi, koruyucu aile hizmetinin evlat edinmeye basamak olarak kullanılmaması,

ç) Koruyucu Aile Hizmetinden yararlandırılacak/yararlandırılan çocukların yasal temsilcilerinin bulunmaması ya da velayet sorumluluğunu taşıyan kişinin cezaevinde olması veya ilgisizliği halinde, hizmet sürecinde acil hareket edilmesi gereken durumlarda çocuğun mağdur olmaması için mutlaka kendilerine vasi veya kayyum atanması, gerekiyorsa velayetin kaldırılması davası açılması,

d) Koruyucu Aile Birimince koruyucu aile yanına yerleştirilecek/yerleştirilen çocukların korunma kararlarında/bakım tedbirlerinde yaşlarına uygun kuruluşlardan birine yerleştirilmesi şeklinde hüküm bulunması halinde, ilgili kanuna göre bakım tedbiri/ korunma kararı verilmesi yönünde hüküm belirtilerek düzeltilmesinin sağlanması ve koruyucu aile yanına yerleştirilmiş çocuklar açısından da hizmet uygulama planında çocuğun korunma yerinin değiştirildiğine dair bilginin mahkemeye gönderilmesi,

e) Koruyucu ailenin yerleşim yeri değişikliği nedeniyle Koruyucu Aile Hizmetinden yararlandırılan çocuğun başka bir il müdürlüğüne naklinin yapılması durumunda Genel Müdürlüğe bilgi verilmesi,

3- Koruyucu ailenin bulaşıcı hastalığı olmadığını belgelenmesi halinde, birlikte yaşadıkları okul öncesi dönemdeki öz ya da korunan diğer çocuklardan bulaşıcı hastalıklara ilişkin testlerin istenilmemesi,

4- Koruyucu ailenin geçerli bir mazeret belirtmeden planlanan tanışma sürecine katılmaması, tanıştırıldığı veya uyum sürecinde olduğu çocuğu istememesi halinde aynı anda olmamak üzere en fazla iki çocuğun daha önerilebileceği, bu çocukların da aynı kapsamda

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

kabul edilmemesi durumunda dosyasının işlem den kaldırılacağı ve Koruyucu Aile Belgesinin iptal edileceği hususlarının kendisine açıklanması, yapılan açıklamaya ilişkin hazırlanan, ilgili sosyal çalışma görevlisi ve Koruyucu Aile Birim Sorumlusu ile ilgili İl Müdür Yardımcısı veya İl Müdürünün imzalarının bulunduğu tutanağın dosyaya eklenmesi, durumun koruyucu aile ile diğer il müdürlüğüne ve Genel Müdürlüğe yazıyla bildirilmesi,

5- Hizmet süreci olumlu sonuçlanmayan çocuklar ile gerekli mesleki çalışmaların yapılması ve çocukların tekrarlayan travmalara maruz bırakılmamalarına azami dikkat gösterilerek bir başka koruyucu aile ile tanıştırmaların planlanması,

6- Tanışma veya uyum sürecindeki koruyucu ailenin, sağlık durumunda, iş ya da sosyal yaşantısında oluşabilecek değişiklikler nedeniyle veya koruyucu aile için uygun olduğu kararlaştırılmış olan ve bu yönde sırada beklenen çocuk özellikleri dışında bir başka çocuğun önerilmesi ve sürecin yerleştirme işlemi ile sonuçlanmaması durumunda koruyucu ailenin çocuğu istememesinin geçerli mazeret olarak kabul edilmesi,

7- Komisyonda görüşülerek oy birliği ile karar verilemeyen hususlar hakkında Genel Müdürlükten görüş istenilmesi ihtiyacının ortaya çıkması halinde, konuyla ilgili tüm bilgi ve belgelerin gönderilmesi ve Komisyonda karar verilemeyen durumun açıkça belirtilmesi,

8- Koruyucu aile veri giriş sistemindeki sayısal verilerin güncel ve diğer kayıtlar ile uyumlu olarak işlenmesi,

gerekmektedir.

Koruyucu Aile Hizmetine ilişkin işlemlerin ilgili mevzuat ile bu Genelgede belirtilen esaslar doğrultusunda yapılması, ilgililerin konuya gerekli duyarlılığı göstermesi ve herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi hususlarında bilgilerinizi ve gereğini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Ayşen GÜRCAN
Bakan

EKLER :

- 1- Koruyucu Aile ve Çocuk Kütük Kayıt Defteri
- 2- Sırada Bekleyen Koruyucu Aileler Kayıt Defteri

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.